

**zákon České národní rady
ze dne 4. května 1992 č. 300 Sb.,
o státní podpoře výzkumu a vývoje,
ve znění zákona č. 1/1995 Sb. a zákona č. 220/2000 Sb.**

(zákon byl zrušen dnem 1. července 2002 zákonem č.130/2002 Sb.)

Česká národní rada usnesla na tomto zákoně:

**ČÁST PRVNÍ
ZÁKLADNÍ USTANOVENÍ**

§ 1

Tento zákon upravuje systém státní podpory výzkumu a vývoje, s tím souvisejících práv a povinností právnických a fyzických osob, zabývajících se výzkumem a vývojem, a státních orgánů, zajišťujících jejich podporu.

§ 2

/1/ Výzkumem se pro účely tohoto zákona rozumí systematická a tvůrčí práce rozšiřující poznání přírody, člověka, společnosti, myšlení, kultury a techniky. Pro další účely tohoto zákona se rozlišuje:

- a. badatelský výzkum, kterým je tvůrčí práce rozvíjející hranice poznání, zahrnující získávání a ověřování nových poznatků a vytváření nových hypotéz a teorií;
- b. cílený výzkum, kterým je tvůrčí práce zaměřená na získání poznatků v jistém oboru, formulovaném podle aktuálních nebo předpokládaných vědeckých, společenských a ekonomických zájmů, která vytváří nezbytný základ pro další výzkum nebo pro navazující vývoj výrobků a technologií včetně systémů řízení a léčebných postupů.

/2/ Vývojem se pro účely tohoto zákona rozumí využití poznatků výzkumu nebo realizace nových myšlenek a technologií včetně jejich přenesení na úroveň poloprovozních nebo ověřovacích zařízení pro získání nových nebo podstatně zlepšených výrobků a technologií.

ČÁST DRUHÁ

**FINANCOVÁNÍ VÝZKUMU A VÝVOJE
ZE STÁTNÍHO ROZPOČTU ČESKÉ REPUBLIKY**

§ 3

/1/ Financování výzkumu a vývoje z rozpočtových prostředků České republiky se provádí formou:

- a. účelových dotací a návratných finančních výpomocí na řešení projektů výzkumu a vývoje fyzickým a právnickým osobám s výjimkou příspěvkových a rozpočtových organizací a financováním činnosti příspěvkových a rozpočtových organizací při řešení projektů výzkumu a vývoje (dále jen "účelové financování"),
- b. financování jiné činnosti příspěvkových a rozpočtových organizací v oblasti výzkumu a vývoje než je uvedeno v písmenu a), (dále jen "institucionální financování").

/2/ Fyzické a právnické osoby, které obdržely v oblasti výzkumu a vývoje prostředky státního rozpočtu, jsou povinny:

- a. poskytnout veřejnosti informaci o prováděném výzkumu a vývoji, zajistit přístup veřejnosti k výsledkům této činnosti a umožnit využití získaných výsledků podle podmínek stanovených při poskytnutí rozpočtových prostředků, pokud zvláštní předpisy nestanoví jinak, 1)
- b. dbát na efektivní využívání rozpočtových prostředků.

§ 4

Institucionální financování rozpočtových a příspěvkových organizací zabývajících se výzkumem a vývojem v České republice se provádí z rozpočtových kapitol příslušných ústředních orgánů (zřizovatelů) na základě hodnocení výsledků jejich činnosti ve výzkumu a vývoji, prováděného zřizovatelem a Radou vlády pro výzkum a vývoj.

1) Např. zákon č. 102/1971 Sb., o ochraně státního tajemství, ve znění pozdějších předpisů a § 17- 20 zákona č. 513/1991 Sb., obchodní zákoník ve znění pozdějších předpisů.

§ 5

/1/ Účelové financování výzkumu a vývoje se provádí:

- a. ze samostatné kapitoly státního rozpočtu České republiky, zřízené pro Grantovou agenturu České republiky (dále jen "Grantová agentura"). Tato kapitola je členěna na část pro podporu projektů výzkumu a vývoje, navržených fyzickými nebo právníckými osobami a na část pro podporu vybraných projektů, naplňujících programy, vycházející ze zásad vlády pro České republiky v souladu se zásadami vlády pro oblast výzkumu a vývoje,
- b. z rozpočtových kapitol jednotlivých ústředních orgánů státní správy České republiky v souladu se zásadami vlády pro oblast výzkumu a vývoje.

/2/ Účelovým financováním vývoje ze státního rozpočtu se pouze výběrovým způsobem doplňuje financování vývoje z vlastních zdrojů, a to především na základě principu návratnosti rozpočtových prostředků.

§ 6

/1/ Účelové financování výzkumu a vývoje provádějí ústřední orgány státní správy na základě výsledků veřejné soutěže, podle podmínek stanovených při poskytnutí rozpočtových prostředků, pokud zvláštní předpis nestanoví jinak. 2) Podmínkou poskytnutí prostředků je předání údajů do centrální evidence projektů financovaných ze státního rozpočtu. Na poskytnutí prostředků není právní nárok. 2) Zákon č. 102/1971 Sb., o ochraně státního tajemství, ve znění pozdějších předpisů.

/2/ Konkrétní podmínky účelového financování výzkumu a vývoje a předání údajů do centrální evidence projektů financovaných ze státního rozpočtu stanoví vláda nařízením.

ČÁST TŘETÍ

RADA VLÁDY ČESKÉ REPUBLIKY PRO VÝZKUM A VÝVOJ

§ 7

/1/ Zřizuje se Rada vlády pro výzkum a vývoj (dále jen "Rada").

/2/ Rada je odborným a poradním orgánem vlády pro oblast výzkumu a vývoje.

/3/ Rada zejména:

- a. vyjadřuje se k návrhům legislativních podkladů, vztahujících se k výzkumu a vývoji, které jsou předkládány vládě,
- b. vypracovává pro vládu návrh rozdělení účelových finančních prostředků ze státního rozpočtu na podporu výzkumu a vývoje,
- c. posuzuje návrh rozpočtu Grantové agentury a materiály o stavu výzkumu a vývoje, předkládané ústředními orgány, Grantovou agenturou i dalšími subjekty před jejich projednáním ve vládě,
- d. posuzuje programy Grantové agentury a programy výzkumu a vývoje, které navrhují a vyhláší jednotlivé ústřední orgány státní správy,

- e. navrhuje výši institucionálních prostředků vynakládaných ústředními orgány na činnost jimi zřízených organizací v oblasti výzkumu a vývoje a sděluje svá stanoviska těmto orgánům a vládě; u organizací zřízených Ministerstvem obrany se přihlídně k jejich rozdílnému charakteru činnosti,
- f. odpovídá za centrální evidenci všech projektů výzkumu a vývoje účelově financovaných ze státního rozpočtu,
- g. předkládá návrhy na jmenování a odvolání členů předsednictva Grantové agentury.

§ 8

- /1/ Členové Rady jsou jmenováni vládou, která je může rovněž ze závažných důvodů odvolat.
 - /2/ Funkční období členů Rady je čtyřleté.
 - /3/ Člen Rady může být jmenován do Rady opakovaně pouze ve dvou po sobě jdoucích funkčních obdobích.
 - /4/ Rada má patnáct členů. Nadpoloviční většina členů Rady musí být jmenována z pracovníků, zabývajících se výzkumem nebo vývojem.
 - /5/ Členství v Radě je veřejnou funkcí.3) Odměnu za výkon této funkce určuje svým usnesením vláda.
 - /6/ Členství v Radě je neslučitelné s členstvím v orgánech Grantové agentury.
 - /7/ Předsedu Rady jmenuje a odvolává vláda. Předsedou Rady je člen vlády.
 - /8/ Další náležitosti nezbytné pro činnost Rady budou upraveny jejím statutem, který do jednoho měsíce po svém ustavení předkládá vládě ke schválení.
- 3) § 124 odst.1 a 2 zákoníku práce

ČÁST ČTVRTÁ GRANTOVÁ AGENTURA

§ 9

- /1/ Zřizuje se Grantová agentura.
- /2/ Grantová agentura je rozpočtovou organizací; sídlem Grantové agentury je hlavní město Praha.
- /3/ Grantová agentura poskytuje účelové finanční prostředky na základě výsledků veřejné soutěže. Na poskytnutí účelových finančních prostředků není právní nárok, pokud jejich poskytnutí nebylo Grantovou agenturou navrhovateli po uzavření veřejné soutěže přiznáno.
- /4/ Organizaci Grantové agentury a způsob, jímž vyhlašuje veřejnou soutěž, upravuje její statut, který schvaluje vláda.

§ 10

- /1/ Grantová agentura má pro rozpočtové účely postavení ústředního orgánu státní správy.
- /2/ Prostředky získané z jiných zdrojů než ze státního rozpočtu vede Grantová agentura ve svém rezervním fondu a jsou převoditelné z běžného roku na další.

§ 11

Grantová agentura zejména:

- a. stanoví metodické a organizační postupy spojené s poskytováním účelových finančních prostředků na projekty výzkumu a vývoje ze své rozpočtové kapitoly,
- b. vyhlašuje veřejnou soutěž na poskytování účelových finančních prostředků na projekty výzkumu a vývoje, navržené fyzickými nebo právníckými osobami,
- c. vyhlašuje veřejnou soutěž na poskytnutí účelových finančních prostředků na projekty výzkumu a vývoje, které naplňují programy Grantové agentury,
- d. v rámci veřejné soutěže zajišťuje hodnocení a výběr návrhů projektů výzkumu a vývoje,
- e. na základě smluv přiděluje účelové finanční prostředky na vybrané projekty výzkumu a vývoje a kontroluje plnění těchto smluv,

- f. sleduje čerpání a využití účelových finančních prostředků určených na podporu projektů výzkumu a vývoje,
- g. hodnotí a kontroluje plnění cílů projektů výzkumu a vývoje,
- h. předkládá Radě a dozorčí radě Grantové agentury návrh svého rozpočtu a zprávy pro vládu.

§ 12

Orgány Grantové agentury jsou:

- a. předseda Grantové agentury (dále jen "předseda"),
- b. předsednictvo Grantové agentury (dále jen "předsednictvo"),
- c. dozorčí rada Grantové agentury (dále jen "dozorčí rada").

§ 13

Předseda

- /1/ Statutárním orgánem Grantové agentury, je předseda, který řídí její činnost.
- /2/ Předsedu jmenuje a odvolává na návrh Rady vláda. Funkční období předsedy je čtyři roky.

§ 14

Předsednictvo

- /1/ Výkonným orgánem Grantové agentury je Předsednictvo.
- /2/ Předsednictvo má pět členů. Tvoří je předseda a další členové Předsednictva. Členy Předsednictva jmenuje a odvolává na návrh Rady vláda. Funkční období Předsednictva je čtyři roky.
- /3/ Předsednictvo:
 - a. schvaluje vyhlášení veřejných soutěží na poskytování účelových finančních prostředků; uzavírá smlouvy o přidělení účelových finančních prostředků pro vybrané projekty výzkumu a vývoje,
 - b. předkládá vládě návrh statutu Grantové agentury,
 - c. předkládá Radě a vládě návrh rozpočtu Grantové agentury,
 - d. předkládá Radě návrh programů Grantové agentury, které vycházejí ze zásad vlády pro oblast výzkumu a vývoje,
 - e. vytváří v souladu se statutem Grantové agentury expertní skupiny jako dočasné poradní orgány.

§ 15

Dozorčí rada

- /1/ Dozorčí rada je kontrolním orgánem Grantové agentury.
- /2/ Dozorčí rada má deset členů, které na čtyři roky volí a odvolává Poslanecká sněmovna.
- /3/ Dozorčí rada:
 - a. kontroluje rozdělování finančních prostředků Grantové agentury,
 - b. předkládá stanoviska Předsednictvu,
 - c. provádí dohled nad činností Grantové agentury,
 - d. nejméně jednou ročně předkládá Poslanecké sněmovně zprávu o činnosti Grantové agentury.
- /4/ Členství v dozorčí radě je neslučitelné s funkcí v jiných orgánech Grantové agentury.

§15a

Oborové komise

- /1/ Stálými poradními skupinami Předsednictva jsou oborové komise, které zajišťují posouzení a hodnocení návrhů projektů.
- /2/ Členy a náhradníky oborových komisí volí a odvolává společně zasedání Rady a Předsednictva na základě návrhů právnických osob, zabývajících se výzkumem a vývojem. Funkční období člena a náhradníka oborové komise je tříleté, znovu může tuto funkci vykonávat po třech letech od skončení funkčního období.
- /3/ Další náležitosti upraví statut Grantové agentury.

§ 16

- /1/ Činnost Grantové agentury zajišťuje Kancelář Grantové agentury.
- /2/ V čele Kanceláře Grantové agentury je ředitel jmenovaný a odvolávaný předsedou Grantové agentury.
- /3/ Kancelář Grantové agentury je financována z rozpočtu Grantové agentury.

§ 17

- /1/ Členství v orgánech Grantové agentury je veřejnou funkcí.3) Odměny členům orgánů Grantové agentury schvaluje na návrh Rady svým usnesením vláda.
- /2/ Odměny členům oborových komisí a expertních skupin Grantové agentury schvaluje podle zásad stanovených ve statutu Předsednictvo.

ČÁST PÁTÁ PŘECHODNÁ A ZÁVĚREČNÁ USTANOVENÍ

§ 18

Vláda jmenuje do šedesáti dnů ode dne účinnosti tohoto zákona Radu.

§ 19

Rada do jednoho měsíce po svém jmenování předloží vládě návrh na předsedu a další členy Předsednictva.

§ 20

Předsednictvo do jednoho měsíce po svém jmenování ustanoví další orgány Grantové agentury, s výjimkou dozorčí rady.

§ 21

Tento zákon nabývá účinnosti dnem 1. července 1992.

REKAPITULACE:

* * *

Zákon č.1/1995 Sb., kterým se mění a doplňuje zákon České národní rady č. 300/1992 Sb., o státní podpoře vědecké činnosti a vývoje technologií, nabyt účinnosti dnem 18. ledna 1995.

* * *

Úplné znění zákona České národní rady č. 300/1992 Sb., o státní podpoře výzkumu a vývoje, jak vyplývá ze změn a doplňků provedených zákonem č. 1/1995 Sb., bylo vyhlášeno pod č. 2/1995 Sb.

* * *

Zákon č. 220/2000 Sb., kterým se mění a doplňuje zákon České národní rady č. 300/1992 Sb., o státní podpoře výzkumu a vývoje, ve znění zákona č. 1/1995 Sb., nabyt účinnosti dnem 1. ledna 2001.

* * *

Zákon č. 130/2002 Sb., o podpoře výzkumu a vývoje z veřejných prostředků a o změně některých souvisejících zákonů (zákon o podpoře výzkumu a vývoje), ve znění pozdějších předpisů, kterým byl zrušen zákon č. 300/1992 Sb. včetně všech jeho novel, nabyt účinnosti dnem 1. července 2002.